

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-ОСВІТИ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до виконання та захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи для
здобувачів спеціальності 073 Менеджмент (D3 Менеджмент)
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти
очної (денної) та заочної форм здобуття вищої освіти

РЕКОМЕНДОВАНО

на засіданні кафедри управління
бізнесом

Навчально - наукового інституту
економіки та бізнес освіти
(протокол №7 від 03.03.2026 р.)

ПОГОДЖЕНО

на засіданні

Науково-методичної ради Державного
університету економіки і технологій
(протокол №10 від 19.03.2026 р.)

м. Кривий Ріг
2026 р.

Методичні рекомендації до виконання та захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи для здобувачів спеціальності 073 Менеджмент (D3 Менеджмент) на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти очної (денної) та заочної форм здобуття вищої освіти / уклад. Т. ПЕТРІШИНА, Г.АНДРУЩЕНКО, В. БАРАБАНОВА. Кривий Ріг, ДУЕТ. 2026. 45 с.

Укладачі:	Тетяна ПЕТРІШИНА	доцент кафедри управління бізнесом, к.е.н., доцент
	Ганна АНДРУЩЕНКО	завідувач кафедрою управління бізнесом, д.соц.н., професор
	Валентина БАРАБАНОВА	доцент кафедри управління бізнесом, к.е.н., доцент

Відповідальний за випуск: Ганна АНДРУЩЕНКО, завідувач кафедри управління бізнесом, д.соц.н., професор

Методичні рекомендації до виконання та захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи для здобувачів спеціальності 073 Менеджмент (D3 Менеджмент) на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти очної (денної) та заочної форм здобуття вищої освіти. Основною метою даних методичних рекомендацій є формування у здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 073 Менеджмент (D3 Менеджмент) професійних умінь і навичок щодо самостійного розв'язання управлінських завдань в умовах функціонування суб'єктів господарювання; поглиблення, систематизація та закріплення теоретичних знань з менеджменту; набуття досвіду аналітичної роботи; опанування сучасних методів, інструментів та технологій управління у сфері майбутньої професійної діяльності.

ЗМІСТ

	Стор.
1 Загальні положення	4
2 Основні етапи виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи	6
3 Вибір і затвердження теми кваліфікаційної бакалаврської роботи	6
4 Вимоги до змісту та обсягів кваліфікаційної бакалаврської роботи	8
5 Вимоги до оформлення кваліфікаційної бакалаврської роботи	13
6 Організація виконання, рецензування та допуску кваліфікаційної бакалаврської роботи до захисту	19
7 Умови допуску кваліфікаційної бакалаврської роботи до захисту	21
8 Захист кваліфікаційної бакалаврської роботи	22
9 Критерії оцінювання виконання і захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи	23
10 Політика академічної доброчесності при підготовці кваліфікаційної роботи	25
Додатки	26

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Методичні рекомендації щодо виконання та захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи для здобувачів вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент (D3 Менеджмент) розроблені відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», стандарту вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем та нормативних документів закладу вищої освіти.

Методичні рекомендації призначені для надання організаційно-методичної допомоги здобувачам вищої освіти у процесі підготовки кваліфікаційної роботи, визначають вимоги до її змісту та структури, оформлення, порядку виконання, допуску до захисту та оцінювання результатів.

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» бакалавр - це освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем освітньо-професійної програми.

Кваліфікаційна бакалаврська робота є складовою частиною атестації здобувача вищої освіти та підсумковою формою перевірки рівня сформованості загальних і фахових компетентностей. Вона дає змогу визначити рівень засвоєння теоретичних знань, сформованість аналітичних умінь і практичних навичок, здатність до самостійної професійної діяльності на первинних управлінських посадах відповідно до узагальненого об'єкта діяльності за спеціальністю.

Кваліфікаційна бакалаврська робота є індивідуальною науково-дослідною та прикладною роботою, на підставі якої екзаменаційна комісія встановлює готовність здобувача освітнього ступеня «бакалавр» до самостійного виконання професійних функцій у сфері управління діяльністю підприємств, установ і організацій та відповідність його підготовки вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент (D3 Менеджмент).

Зміст кваліфікаційної роботи повинен передбачати глибоке теоретичне осмислення актуальної організаційно-управлінської або соціально-економічної проблеми та розроблення обґрунтованих практичних рекомендацій щодо її розв'язання на основі комплексного аналізу діяльності конкретного підприємства, установи чи організації.

Кваліфікаційна бакалаврська робота повинна відповідати вимогам до наукових праць, а саме:

- базуватися на сучасних досягненнях економічної та управлінської науки;
- враховувати актуальний стан господарської практики;
- містити елементи наукової новизни в межах освітнього рівня;
- передбачати використання сучасного методичного апарату дослідження;
- містити аргументовані висновки та обґрунтовані пропозиції.

Метою кваліфікаційної бакалаврської роботи є розв'язання комплексу теоретичних і прикладних завдань у межах обраної теми дослідження на основі застосування системи знань, умінь і навичок, набутих у процесі навчання, а також демонстрація рівня сформованості компетентностей за спеціальністю 073 Менеджмент (D3 Менеджмент).

Основними завданнями кваліфікаційної бакалаврської роботи є:

- систематизація та поглиблення знань із загальнотеоретичних, загальноекономічних і професійно орієнтованих дисциплін;
- набуття навичок самостійного пошуку, відбору, систематизації та обробки інформації відповідно до мети й завдань дослідження;
- застосування сучасних методів аналізу та оцінювання діяльності суб'єктів господарювання;
- формування вміння виявляти проблеми управління та обґрунтовувати шляхи їх вирішення;
- розроблення практичних рекомендацій щодо вдосконалення управління окремими напрямками діяльності реального об'єкта дослідження;
- використання причинно-наслідкових зв'язків процесів і явищ у сфері менеджменту.

Завдання кваліфікаційної роботи конкретизуються залежно від обраної теми, об'єкта та предмета дослідження.

Робота виконується на основі поглибленого вивчення чинного законодавства України, нормативно-правових актів, сучасної вітчизняної та зарубіжної наукової літератури, статистичних матеріалів, результатів фінансово-економічної діяльності суб'єктів господарювання, а також власних аналітичних досліджень здобувача.

Перед початком виконання кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти повинен врахувати такі основні вимоги:

1. актуальність обраної теми та її відповідність сучасним тенденціям розвитку менеджменту;
2. розкриття теми на сучасному рівні розвитку науки та практики управління;
3. наявність результатів власних теоретичних і прикладних досліджень;
4. узагальнення та критичний аналіз різних наукових підходів із формулюванням власної позиції;
5. дотримання вимог академічної доброчесності;
6. грамотність оформлення відповідно до встановлених стандартів, використання державної мови та наукового стилю викладу.

У кваліфікаційній роботі забороняються прояви академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації результатів або несанкціонованого запозичення матеріалів без належного посилання на джерела.

Кваліфікаційна бакалаврська робота виконується під керівництвом наукового керівника, призначеного наказом ректора закладу вищої освіти. Науковими керівниками можуть бути науково-педагогічні працівники кафедри або інших структурних підрозділів університету, які забезпечують реалізацію освітньої програми за спеціальністю 073 Менеджмент (D3

Менеджмент) та мають відповідну фахову підготовку та/або досвід професійної діяльності у сфері менеджменту.

2. ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи здійснюється, як правило, у такій послідовності:

1. Вибір теми дослідження та об'єкта дослідження, погодження з науковим керівником і затвердження теми в установленому порядку.
2. Розроблення індивідуального завдання на кваліфікаційну роботу та складання календарного плану її виконання.
3. Пошук, добір та опрацювання наукових, нормативно-правових і статистичних джерел; формування структури роботи та затвердження змісту.
4. Збирання фактичних матеріалів щодо діяльності підприємства (організації, установи) - бази дослідження, у тому числі під час проходження переддипломної практики.
5. Систематизація та аналітична обробка зібраної інформації із застосуванням сучасних інформаційних технологій та програмних засобів.
6. Підготовка першого варіанта кваліфікаційної роботи та подання його науковому керівникові для перевірки.
7. Доопрацювання роботи з урахуванням зауважень, підготовка остаточного варіанта та оформлення відповідно до встановлених вимог.
8. Подання завершеної роботи на кафедру, її реєстрація та перевірка на дотримання вимог академічної доброчесності.
9. Зовнішнє рецензування кваліфікаційної роботи (за наявності відповідного порядку в закладі вищої освіти).
10. Попередній розгляд кваліфікаційної роботи на засіданні кафедри.
11. Захист кваліфікаційної бакалаврської роботи в екзаменаційній комісії.

3. ВИБІР ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кафедра управління бізнесом формує тематику кваліфікаційних робіт бакалавра, що рекомендуються до виконання у відповідному навчальному році.

При формуванні загальної тематики кваліфікаційних робіт враховуються:

- загальний напрямок навчальної програми;
- зміни, що відбуваються у відповідних сферах економічного життя суспільства;
- сучасні надбання і перспективи розвитку економічної науки та практики;
- рекомендації керівників економічних служб підприємств та

організацій регіону;

- напрямки наукових досліджень викладачів кафедри.

Орієнтовна тематика кваліфікаційних робіт, яка відображає можливі напрямки досліджень здобувачів вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент (D3 Менеджмент), наведена у додатку А. На її основі, з огляду можливості розкриття теми кваліфікаційної роботи на матеріалах конкретного підприємства, організації, установи шляхом діалогу наукового керівника і здобувача вищої освіти формуються конкретні теми кваліфікаційної роботи, які остаточно узгоджуються із завідувачем кафедри.

Вибір теми кваліфікаційної роботи є прерогативою здобувача вищої освіти. При виборі теми здобувач вищої освіти має враховувати:

- свої наукові інтереси, власні напрацювання;
- тематику наукових досліджень, які проводить кафедра;
- особливості бази практики або місця постійної роботи, за матеріалами яких виконується робота;
- актуальність проблеми, що розглядається в роботі;
- можливість отримання на підприємстві необхідних інформаційних матеріалів;
- наявність інформації про результати діяльності підприємства (фінансові і нефінансові звіти тощо) у джерелах з відкритим доступом;
- наявність відповідних літературних джерел;
- можливості розробити обрану тему на належному рівні.

Здобувач вищої освіти має право скористатися як рекомендованою кафедрою тематикою кваліфікаційних робіт, так і запропонувати власне формулювання теми з необхідним обґрунтуванням доцільності її дослідження. Обов'язковою вимогою до кваліфікаційної роботи є її корисність і практична цінність.

Кваліфікаційна робота повинна мати прикладну спрямованість та базуватися на аналізі реальних даних.

Дослідження може виконуватися:

- за матеріалами конкретного підприємства, установи чи організації;
- на основі аналізу діяльності кількох суб'єктів господарювання;
- на галузевому або регіональному рівні з використанням статистичних та аналітичних матеріалів;
- у формі розроблення управлінського проекту, стратегії або моделі для реального чи умовного підприємства.

Обов'язковою умовою є використання фактичної інформаційної бази та проведення аналітичних розрахунків. Виконання кваліфікаційної роботи без опрацювання реальних даних або без обґрунтованої аналітичної складової не допускається.

Не допускається виконання кваліфікаційної роботи на однакову тему здобувачами вищої освіти однієї групи в межах одного навчального року.

Тема кваліфікаційної роботи може бути скоригована залежно від бази переддипломної практики здобувача. В окремих випадках (за рішенням кафедри) дозволяється виконання дослідження за матеріалами підприємства,

установи, організації, яке не є об'єктом переддипломної практики.

Список здобувачів вищої освіти, найменування тем їх кваліфікаційної роботи та наукові керівники кожного затверджуються наказом ректора університету. Усі подальші зміни (формулювання назви, базової організації тощо) у разі необхідності аргументуються письмово (заява здобувача вищої освіти), погоджуються з науковим керівником (віза на заяві) і потребують зміни у наказі за письмовим клопотанням кафедри (витяг з протоколу засідання кафедри).

4. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА ОБСЯГІВ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Зміст кваліфікаційної бакалаврської роботи визначається її темою та відображається у плані, що розробляється здобувачем вищої освіти за погодженням із науковим керівником.

Відповідно до обраної теми здобувач самостійно або за рекомендацією керівника здійснює добір наукових, навчально-методичних, нормативно-правових та статистичних джерел, матеріалів з відкритих інформаційних ресурсів, а також фактичних даних діяльності підприємства та формує проєкт структури (змісту) роботи, який погоджується з науковим керівником.

4.1. Структура кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна бакалаврська робота повинна містити такі структурні елементи:

- титульний аркуш (додаток Б);
- завдання на кваліфікаційну роботу (додаток В);
- анотацію (Додаток Г);
- зміст (Додаток Д);
- перелік умовних скорочень (за наявності) (додаток Е);
- вступ (додаток Ж);
- основну частину (розділи, підрозділи);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки;
- згода здобувача на розміщення роботи в репозитарії ДЕУТ (додаток К).

Заява здобувача (додаток Л) про самостійне виконання роботи, декларація про дотримання академічної доброчесності під час написання кваліфікаційної роботи (додаток М), відгук наукового керівника (додаток Н), рецензія (додаток П), оцінювальний лист (додаток Р), супровідний лист передачі роботи до репозитарію ДУЕТ (додаток С) оформлюються окремо та додаються до роботи відповідно до встановленого порядку.

Кожен структурний елемент роботи розпочинається з нового аркуша. Підрозділи, пункти та підпункти подаються в межах відповідного розділу без початку з нового аркуша з дотриманням вимог до міжрядкового інтервалу та оформлення.

Загальні вимоги до оформлення структурних елементів визначаються відповідними нормативними документами закладу вищої освіти.

4.2. Вимоги до змісту Вступу

Вступ розкриває сутність і сучасний стан наукового опрацювання проблеми, її значущість, підстави для вибору теми та обґрунтування необхідності проведення дослідження.

У вступі подається загальна характеристика роботи у такій послідовності:

Актуальність теми (3–5 речень). На основі критичного аналізу наукових джерел і практики управління обґрунтовується доцільність дослідження, його значення для розвитку теорії та практики менеджменту, з урахуванням сучасних умов функціонування економіки України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наводиться огляд наукових праць (переважно за останні 3-5 років), у яких започатковано розв'язання досліджуваної проблеми. Визначаються наукові підходи різних авторів, їх внесок у розроблення проблематики, а також окреслюються аспекти, що залишаються недостатньо дослідженими.

Мета і завдання дослідження. Формулюється чітка мета кваліфікаційної роботи, яка безпосередньо пов'язана з її назвою та відображає кінцевий результат дослідження. Мета не повинна формулюватися через слова «дослідити», «вивчити», оскільки вони вказують на процес, а не на результат. Формулювання мети має передбачати отримання конкретного практичного або теоретико-методичного результату та може поєднувати аналітичну й результативну складові. Доцільно використовувати такі дієслова: обґрунтувати, розробити, сформулювати, удосконалити, запропонувати, визначити напрями, оптимізувати, забезпечити, підвищити ефективність, створити модель, сформулювати механізм, розробити комплекс заходів, систематизувати та узагальнити.

Для досягнення поставленої мети визначаються конкретні завдання, які розкривають зміст дослідження та відображають структуру роботи.

Об'єкт дослідження. Об'єктом є процес або явище, що породжує проблемну ситуацію та обране для вивчення.

Предмет дослідження. Предмет конкретизує проблемну ситуацію в межах об'єкта та визначає аспект, який безпосередньо досліджується у роботі. Об'єкт і предмет співвідносяться між собою як загальне і часткове.

Методи дослідження. Наводиться перелік використаних методів із коротким поясненням їх застосування та отриманих результатів (економічний аналіз, порівняння, моделювання, статистичні методи, графічні методи тощо).

Теоретична, методична та практична значущість результатів. Обґрунтовується значення отриманих результатів:

- для конкретного підприємства (практичні рекомендації);
- для розвитку методичних підходів або теоретичних положень;
- для можливого застосування в інших суб'єктах господарювання.

Інформаційна база дослідження. Зазначаються використані джерела інформації: праці вітчизняних і зарубіжних науковців, нормативно-правові акти, статистичні дані, фінансова та нефінансова звітність підприємства,

аналітичні матеріали відкритих джерел.

Використані інформаційні технології. У кінці вступу зазначаються програмні засоби та інформаційні технології, застосовані під час обробки та аналізу даних (наприклад, табличні процесори, системи статистичного аналізу, програмне забезпечення для візуалізації даних тощо).

Обсяг Вступу кваліфікаційної роботи бакалавра має становити **2-3 сторінки друкованого тексту.**

4.3. ОСНОВНА ЧАСТИНА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Основна частина кваліфікаційної бакалаврської роботи є змістовим ядром дослідження та містить виклад матеріалу, необхідного й достатнього для розкриття сутності обраної проблеми, обґрунтування отриманих результатів і формування практичних рекомендацій.

Матеріал основної частини структуровано поділяється на розділи, підрозділи (за потреби - пункти). Кожний підрозділ повинен містити логічно завершений змістовий блок.

Рекомендована структура основної частини передбачає три розділи.

Розділ 1. Теоретико-методичні засади дослідження

(рекомендований обсяг – 15-20 сторінок)

Перший розділ має продемонструвати рівень теоретичної підготовки здобувача та сформованість науково-дослідницьких компетентностей.

У розділі доцільно:

- розкрити сутність основних категорій і понять за темою дослідження;
- здійснити критичний огляд наукових джерел (вітчизняних і зарубіжних);
- проаналізувати чинну нормативно-правову базу;
- порівняти існуючі методичні підходи, визначити їх переваги та недоліки;
- обґрунтувати вибір методів дослідження, що використовуватимуться в аналітичному розділі;
- охарактеризувати галузеві особливості проблематики.

Завершується розділ узагальненням виявлених невирішених проблем і формуванням робочої гіпотези або концептуального підходу до їх розв'язання.

Особлива увага приділяється:

- глибині теоретичного аналізу;
- наявності наукової полеміки;
- самостійності висновків;
- коректності цитування.

Теоретико-методичний розділ є підґрунтям для аналітичної та проєктної частини роботи.

Розділ 2. Аналітична оцінка стану об'єкта дослідження

(рекомендований обсяг – 25-30 сторінок)

Другий розділ має продемонструвати сформованість аналітичних компетентностей здобувача та містити ґрунтовний аналіз діяльності конкретного підприємства.

Розділ повинен базуватися виключно на фактичних матеріалах підприємства (як правило, за останні 3 роки) та містити достатню кількість аналітичних таблиць, графіків, діаграм, схем.

Доцільна структура:

2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства

- організаційно-правова форма;
- види діяльності;
- ресурсне забезпечення;
- структура управління;
- аналіз основних техніко-економічних і фінансових показників.

2.2. Діагностика стану та розвитку об'єкта дослідження

- динамічний аналіз;
- структурно-факторний аналіз;
- коефіцієнтний аналіз;
- оцінка впливу об'єкта дослідження на результати діяльності підприємства.

2.3. Аналіз чинників і резервів розвитку/стратегічний аналіз

- аналіз зовнішнього середовища (PEST, SWOT, модель конкурентних сил Портера тощо – залежно від теми);
- конкурентний аналіз;
- оцінка внутрішнього потенціалу підприємства;
- виявлення проблем і резервів.

Завершується розділ узагальненням виявлених проблем, причин їх виникнення та визначенням передумов для розроблення практичних рекомендацій.

Розділ 3. Обґрунтування проєктних/запропонованих рішень (рекомендований обсяг – 15-20 сторінок)

Третій розділ має відобразити рівень сформованості проєктно-планувальних та інноваційних компетентностей здобувача.

У розділі розробляються обґрунтовані пропозиції щодо розв'язання проблем, виявлених у другому розділі.

Рекомендується:

- сформулювати концепцію або стратегічні напрями розвитку об'єкта дослідження;
- конкретизувати стратегічні рішення через систему тактичних заходів;
- провести розрахунок економічної ефективності запропонованих заходів;
- оцінити вплив запропонованих рішень на основні техніко-економічні або фінансові показники підприємства.

Обов'язковими є:

- логічний зв'язок між аналітичною частиною та запропонованими заходами;
- економічне обґрунтування проектних рішень;
- використання сучасних методів оцінювання ефективності (у тому числі дисконтних методик – за доцільності);
- прогнозування результатів впровадження.

Розділ завершується висновками щодо результативності запропонованих заходів та їх значущості для підприємства.

Загальний рекомендований обсяг основної частини: **55–70 сторінок** (без урахування списку джерел і додатків).

4.4. Висновки. Висновки є узагальненням результатів проведеного дослідження та завершальним елементом кваліфікаційної бакалаврської роботи. У цьому розділі стисло та логічно викладаються основні підсумки теоретичного, аналітичного та проектного опрацювання теми.

У висновках необхідно:

- узагальнити ключові теоретичні положення, сформульовані у першому розділі;
- відобразити результати аналізу та діагностики стану об'єкта дослідження на базовому підприємстві, отримані у другому розділі;
- подати стисло характеристику виявлених проблем та їх причин;
- узагальнити запропоновані заходи щодо удосконалення досліджуваного напрямку діяльності підприємства;
- відобразити очікувані результати впровадження запропонованих рішень та їх економічну доцільність.
- Висновки не повинні містити нової інформації, яка не була представлена в основній частині роботи, а також не мають дублювати текст розділів. Формулювання повинні бути чіткими, конкретними та узгодженими з поставленою метою і завданнями дослідження.

Рекомендований обсяг висновків – **3-4 сторінки друкованого тексту**.

4.5. Список використаних джерел у кваліфікаційній бакалаврській роботі оформлюється відповідно до чинних вимог до оформлення письмових робіт закладу вищої освіти.

До списку включаються лише ті джерела, які були фактично використані у процесі підготовки роботи та на які є посилання в тексті. Кожне джерело, наведене у списку, повинно мати відповідне посилання в основній частині кваліфікаційної роботи.

Загальна кількість використаних джерел повинна становити не менше **30 позицій**. Допускається включення до списку не більше 10% джерел, на які відсутні прямі текстові посилання, за умови їх фактичного використання під час опрацювання матеріалу.

4.6. Додатки. Додатки є складовою частиною кваліфікаційної

бакалаврської роботи та містять матеріали, що доповнюють і підтверджують результати проведеного дослідження. Додатки розміщуються після списку використаних джерел у порядку їх згадування в тексті роботи.

До додатків включаються інформаційні матеріали, які становлять базу аналітичного дослідження та є необхідними для повного розкриття змісту роботи, але через значний обсяг або допоміжний характер не подаються в основному тексті.

Доцільно включати до додатків:

- форми фінансової та управлінської звітності підприємства (повністю або фрагментарно);
- зразки внутрішніх документів підприємства (за можливості без розголошення конфіденційної інформації);
- проміжні розрахунки, математичні доведення, формули;
- великі аналітичні таблиці допоміжного характеру;
- методики, алгоритми, інструкції, розроблені в процесі виконання роботи;
- результати моделювання або програмні фрагменти, використані для обробки даних;
- ілюстративні матеріали (схеми, діаграми, графіки), що мають допоміжний характер;
- рекламні, презентаційні або інформаційні матеріали підприємства (за потреби).

Кожний додаток повинен мати назву, відповідне позначення та обов'язково згадуватися в тексті кваліфікаційної роботи.

Матеріали, подані в додатках, не враховуються до загального обсягу основної частини роботи.

5. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Вимоги до оформлення кваліфікаційної бакалаврської роботи детально наведено у Методичні розробці «Вимоги до оформлення письмових робіт ДУЕТ» (<https://www.duet.edu.ua/uploads/normbase/263/vimog.pdf>).

Формат друку: з одного боку сторінки, формат А4; шрифт 14 кегель; інтервал 1,5; шрифт Times New Roman, чорний колір літер, текстовий редактор - WORD.

Розмір полів: лівий – 25 мм, правий – 15 мм, верхній і нижній – 20 мм.

Абзацний відступ: 1,25 см, має бути однаковий упродовж усього тексту.

Мова виконання письмових робіт - державна, що визначено п. 1-3 ст. 7 Закону України «Про освіту», п. 1 ст. 49 Закону України «Про вищу освіту».

Під час підготовки кваліфікаційної роботи необхідно забезпечити логічність, структурованість і наочність подання матеріалу.

Теоретичні положення доцільно супроводжувати схемами, моделями, узагальнюючими таблицями, що полегшують сприйняття інформації.

Аналітичні результати рекомендується подавати з використанням таблиць, графіків, діаграм, що дозволяють продемонструвати динаміку показників, взаємозв'язки між явищами та обґрунтованість зроблених висновків.

Усі ілюстративні матеріали повинні мати назву та бути прокоментовані у тексті.

Подання інформації має бути чітким, зрозумілим і придатним для перевірки отриманих результатів.

Якщо таблиця або рисунок розміщується на наступному аркуші, після посилань на них (не вистачило місця наприкінці аркуша), необхідно продовжити текст до кінця сторінки, не залишаючи вільного місця.

Закінчувати розділ, підрозділ, пункт, підпункт таблицею або рисунком не рекомендується.

Зміст, розділи, список використаних джерел, додатки – усі структурні елементи звіту починаються з нового аркушу.

Нумерація сторінок текстового документу

Сторінки текстового документу нумерують наскрізно арабськими цифрами без знака № та крапки в кінці у верхньому правому куті починаючи із Титулу, охоплюючи Список використаних джерел та Додатки. Кількість сторінок додатків не враховуються при визначенні загального обсягу роботи.

Першою сторінкою письмової роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. Номер на титульному аркуші не проставляється.

Сторінки, на яких розміщено рисунки і таблиці, охоплюються загальною нумерацією сторінок текстового документу.

Приклад розміщення заголовку та підзаголовку

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ МІСІЇ, ЦІЛЕЙ ТА СТРАТЕГІЇ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

1.1. Сутність місії, цілей та стратегічного управління в страховій компанії

Викладення тексту розділ.....

Рисунки

Ілюстрації письмової роботи (ескізи, діаграми, графіки, схеми, рисунки, скріншоти) повинні мати однаковий підпис «Рис.».

Рисунок подають одразу після тексту, де вперше посилаються на нього, або якнайближче до нього на наступній сторінці, а за потреби - в додатках.

Якщо рисунки створені не автором письмової роботи, подаючи їх в роботі, треба дотримуватися вимог чинного законодавства України про авторське право та Положення про академічну доброчесність у Державному університеті економіки і технологій.

Рисунки нумерують в межах кожного розділу. У цьому разі номер рисунка складається з номера розділу та порядкового номера рисунка в цьому розділі, які відокремлюють крапкою, наприклад, «Рис. 3.2» - другий рисунок третього розділу.

Рисунки кожного додатка нумерують окремо. Номер рисунка додатка складається з позначки додатка та порядкового номера рисунка в додатку, відокремлених крапкою.

Наприклад,

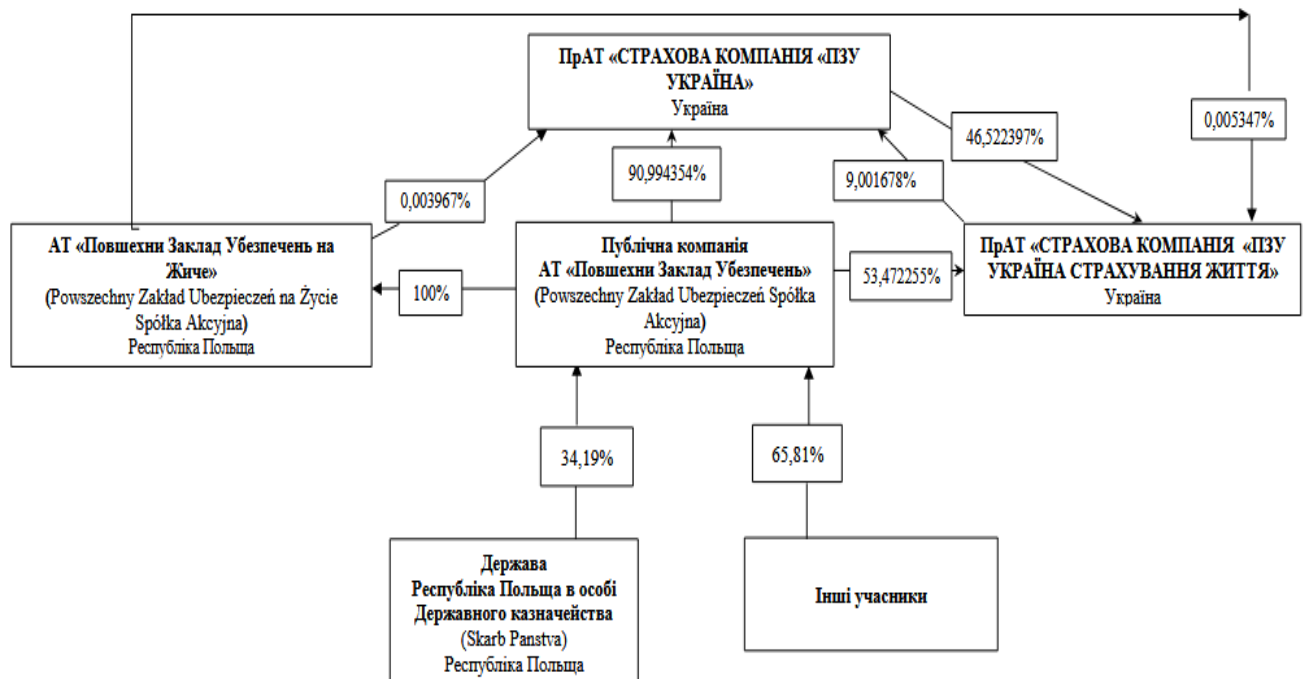
«Рис. В.1 _____», тобто перший рисунок додатку В.
назва рисунка

Якщо в тексті письмової роботи лише один рисунок, його також нумерують.

Назва рисунка має відображати його зміст, бути конкретно та стислою. Перед тим, як подати рисунок, необхідно в тексті зробити посилання на нього. Рисунок розміщується одразу після посилання або на наступному аркуші, якщо бракує місця.

За потреби пояснювальні дані до рисунка подають безпосередньо після графічного матеріалу перед назвою рисунка.

Назву рисунка друкують з великої літери та розміщують під ним посередині рядка. Під рис. зазначають Джерело. Якщо рис. сформовано автором, необхідно зазначити, на основі яких джерел. Або якщо це суто розроблено здобувачем – розроблено автором.

**Рис.2.1. Структура власності ПрАТ «СК «ПЗУ Україна» станом на
01.01.2026 р.**

Примітка. Джерело: [5]

Допустимий шрифт тексту рисунка: 8-12 кегель. В рисунках, скріншотах, фото, ескізах, кресленнях текст має бути такий, що читається.

В текстовому документі подаються ілюстрації, які дозволяють краще висвітлити результати дослідження. Ілюстрації інформаційного характеру подаються у додатках.

Таблиці

Цифрові дані письмової роботи треба оформлювати як таблицю відповідно до форми, поданої нижче.

Допустимий шрифт тексту таблиці: 10-12 кегель.

Таблицю подають безпосередньо після тексту, у якому її згадано вперше, або на наступній сторінці.

На кожену таблицю має бути посилання в тексті роботи із зазначенням її номера.

Таблиці нумерують в межах розділу. У цьому разі номер таблиці складається з номера розділу та порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою.

Таблиці кожного додатка нумерують окремо. Номер таблиці додатка складається з позначення додатка та порядкового номера таблиці в додатку, відокремлених крапкою.

Назва таблиці і сама таблиця в межах однієї сторінки розміщуються на одному аркуші.

Назва таблиці має відображати її зміст, бути конкретною та стислою.

Слово «Таблиця ___» вирівнюють по правому краю.

Назву таблиці друкують з великої літери жирним шрифтом і розміщують над таблицею, вирівнюючи по центру.

Таблиця 1.1

**Рейтингові показники ПрАТ «СК «ПЗУ Україна» за страховими
преміями та виплатами протягом 2023-2025 років**

Рік	Позиція за обсягом страхових премій	Позиція за обсягом страхових виплат
2023	9	7
2024	10	8
2025	11	8

Примітка. Джерело: сформовано автором на основі рейтингу страхових компаній України [10]

Або

Таблиця 2.6

Типові метрики ефективності при роботі зі стартапами (потенційний дохід ТОВ «ГлобалЛоджик Україна»)

Метрика	Ціль
Вартість ліда (CPL)	до \$30–50
Конверсія з сайту	3–5%
Середній чек MVP-проекту	\$8,000–\$20,000

Примітка. Джерело: складено автором

Слово «Таблиця» подають лише один раз над першою частиною таблиці. Над іншими частинами таблиці, у разі її перенесення, з правого краю друкують «Продовження табл. ___ без повторення її назви.

Заголовки колонок таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої літери, якщо вони становлять одне речення із заголовком.

Таблиця 2.4

Аналіз динаміки страхових премій ПрАТ «СК «АРКС» у розрізі класів страхування за 2025 рік, тис. грн.

Клас страхування	2025	2024	Зміна	Темп приросту, %
Клас 1 – страхування від нещасного випадку	3637	2899	+738	+25%
Клас 2 – страхування на випадок хвороби	443130	524486	–81356	–16%
Клас 3 – наземний транспорт (крім залізниці)	2378872	1950805	+428067	+22%
Клас 4 – залізничний транспорт	3368	4675	–1307	–28%
Клас 6 – водний транспорт	78	158	–80	–51%
Клас 7 – вантажі, багаж	41241	43501	–2260	–5%
Клас 8+9 – майно (вогось, стихія, умисне пошкодження)	545090	451743	+93347	+21%
Клас 10 – відповідальність автовласників	560670	474953	+85717	+18%

Перенесення на іншу сторінку

Продовження табл.6.1

Клас страхування	2024	2023	Зміна	Темп приросту, %
Клас 12 – відповідальність власників водного транспорту	37	39	-2	-5%
Клас 13 – інші види відповідальності	42640	39783	+2857	+7%
Клас 16 – фінансові ризики	195604	128690	+66914	+52%
Клас 18 – витрати, пов'язані з подорожами	65841	70063	-4222	-6%
Усього	4280208	3691795	+588413	+16%

Примітка. Джерело: сформовано автором на основі річного звіту з управління за 2025 рік

Великі таблиці, що займають цілу сторінку або більше доцільно виносити у додатки, та посилатися на них у тексті.

Формули та рівняння

Формули та рівняння подають посередині сторінки симетрично тексту окремих рядком безпосередньо після тексту, у якому їх згадано.

Найвище та найнижче розташування запису формул(и) та/чи рівнянь має бути на відстані не менше ніж один рядок з інтервалом 1,5 від попереднього й наступного тексту.

В роботі нумерують всі формули та/чи рівняння.

Формули та рівняння у роботі, крім формул і рівнянь у додатках, треба нумерувати в межах кожного розділу.

Номер формули чи рівняння друкують на їх рівні праворуч у крайньому положенні в круглих дужках, наприклад (3.1). У багаторядкових формулах або рівняннях їхній номер проставляють на рівні останнього рядка.

У кожному додатку номер формули чи рівняння складається з великої літери, що позначає додаток, і порядкового номера формули або рівняння в цьому додатку, відокремлених крапкою, наприклад (А.3).

Якщо в тексті роботи чи додатка лише одна формула чи рівняння, їх нумерують в межах розділу або додатку.

Пояснення познач, які входять до формули чи рівняння, треба подавати безпосередньо під формулою або рівнянням у тій послідовності, у якій їх наведено у формулі або рівнянні.

Пояснення познач треба подавати без абзацного відступу з нового рядка, починаючи зі слова «де» без двокрапки. Позначки, яким встановлюють визначення чи пояснення, рекомендовано вирівнювати у вертикальному напрямку.

Приклади оформлення математичної формули:

Відомо, що

$$\sigma^2 = \frac{\sum (x - \bar{x})^2 n}{\sum n}, \quad (3.6)$$

де σ^2 – дисперсія;

x – очікуєме значення для кожного випадку;

\bar{x} - середнє очікуєме значення;

n – ймовірність настання значення [31].

Вимоги до формування та оформлення *Списку використаних джерел* наведено У Вимогах до оформлення письмових робіт ДУЕТ (<https://www.duet.edu.ua/uploads/normbase/263/vimog.pdf>)

Додатки оформлюються як продовження письмової роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті. Кожний додаток друкується з нової сторінки.

З правого боку рядка малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток __» (але без знаку №) і велика літера, що позначає додаток. Наприклад: «Додаток Б». Якщо зміст додатка не вміщується на одну сторінку, то на наступній сторінці у верхньому правому куті зазначається «Продовження додатку...».

Додатки позначають послідовно великими літерами української абетки, крім літер **Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь**, наприклад, Додаток А, Додаток Б.

Дозволено позначати додатки літерами латинської абетки, крім літер I та O.

У разі повного використання літер української і/або латинської абеток дозволено позначати додатки арабськими цифрами.

Один додаток позначають як Додаток А.

За потреби текст додатків можна поділити на розділи, підрозділи, пункти й підпункти, які треба нумерувати в межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад, А.2 – другий розділ додатка А; Г.3.1 – підрозділ 3.1 додатка Г; Д.4.1.2 – пункт 4.1.2 додатка Д; Ж .1.3.3.4 – підпункт 1.3.3.4 додатка Ж.

Рисунки, таблиці, формули та рівняння в тексті додатків треба нумерувати в межах кожного додатка, починаючи з літери, що позначає додаток, наприклад, рисунок Г.3 – третій рисунок додатка Г; таблиця А.2 – друга таблиця додатка А; формула (А.1) – перша формула додатка А.

Якщо в додатку один рисунок, одна таблиця, одна формула чи одне рівняння, їх нумерують, наприклад, рисунок А.1, таблиця Г.1, формула (В.1).

Джерела, які цитують лише в додатках, потрібно розглядати незалежно від тих, які цитують в основній частині роботи, їх розміщують наприкінці кожного додатка в переліку джерел посилання.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ ТА РЕЦЕНЗУВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна бакалаврська робота виконується здобувачем вищої освіти відповідно до затвердженого індивідуального завдання, календарного плану та вимог щодо змісту й оформлення роботи.

У разі відставання від календарного графіка здобувач зобов'язаний поінформувати наукового керівника та надати пояснення щодо причин порушення термінів виконання роботи.

6.1. Консультування та поточний контроль

На період підготовки кваліфікаційних робіт кафедра затверджує графік консультацій. Консультації проводять наукові керівники з метою:

надання методичної допомоги у доборі джерел та інформаційної бази дослідження;

визначення методів аналізу;

формування структури роботи;

контролю дотримання встановлених вимог до змісту та оформлення;

своєчасного виявлення та усунення недоліків.

Відповідно до календарного графіка здобувач подає роботу частинами для перевірки. У встановлений термін завершена робота подається науковому керівникові для підготовки відгуку.

6.2. Самостійність виконання роботи

Кваліфікаційна бакалаврська робота повинна бути виконана автором самостійно, що підтверджується відповідною заявою встановленого зразка.

6.3. Відгук наукового керівника та рецензування

На завершену кваліфікаційну роботу науковий керівник готує письмовий відгук, у якому:

- оцінює рівень теоретичної та практичної підготовки здобувача;
- характеризує повноту розкриття теми;
- відзначає сильні сторони та недоліки роботи;
- робить висновок щодо можливості допуску роботи до захисту.

До роботи додається зовнішня рецензія, яка має містити:

- оцінку актуальності теми;
- характеристику самостійності дослідження;
- оцінку практичної значущості результатів;
- зауваження та рекомендації (за наявності).

Науковий керівник також заповнює оцінювальний лист відповідно до встановленої форми.

7. УМОВИ ДОПУСКУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА ДО ЗАХИСТУ

Кафедра здійснює поетапний контроль за виконанням кваліфікаційної бакалаврської роботи у формі атестації, що передбачає три етапи оцінювання ступеня її готовності.

7.1. Етапи атестації

Перший етап атестації передбачає перевірку початкового стану підготовки роботи. Ступінь готовності кваліфікаційної роботи на цьому етапі повинен становити орієнтовно 20-30% (наявність затвердженого плану, опрацьованих теоретичних джерел, початкових аналітичних матеріалів).

Другий етап атестації здійснюється на завершальному етапі підготовки роботи. Ступінь готовності повинен становити 80-85% (завершений теоретичний та аналітичний розділи, підготовлені основні проектні пропозиції).

Третій етап - допуск до захисту - передбачає подання повністю завершеної кваліфікаційної роботи разом із необхідними супровідними документами.

7.2. Перевірка та нормоконтроль

Оформлена відповідно до встановлених вимог кваліфікаційна робота подається науковому керівникові для остаточної перевірки. Після перевірки керівник підписує роботу та готує письмовий відгук.

Підписана науковим керівником робота разом із відгуком подається на кафедру не пізніше ніж за один тиждень до захисту для проходження нормоконтролю.

Нормоконтроль передбачає перевірку:

- відповідності структури встановленим вимогам;
- повноти змісту;
- правильності оформлення;
- наявності всіх супровідних документів.

У разі позитивного висновку за результатами нормоконтролю кафедра приймає рішення про допуск роботи до захисту в екзаменаційній комісії, що підтверджується підписом завідувача кафедри на титульному аркуші.

7.3. Загальні умови допуску

До захисту кваліфікаційної роботи допускаються здобувачі вищої освіти, які:

- виконали у повному обсязі навчальний план;
- склали всі іспити та заліки;
- пройшли передбачені практики;
- захистили курсові роботи (проекти) (за наявності);
- своєчасно подали завершену кваліфікаційну роботу.

7.4. Порушення графіка виконання

Порушення календарного плану виконання роботи фіксується науковим керівником, який інформує завідувача кафедри.

У разі значного відставання від графіка питання може бути винесене на

засідання кафедри. За результатами розгляду здобувач може бути не допущений до захисту.

Якщо завідувач кафедри вважає неможливим допустити роботу до захисту через її незадовільну якість, це питання розглядається на засіданні кафедри за участю наукового керівника. Рішення оформлюється протоколом і подається на затвердження ректору університету.

8. ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА

Захист кваліфікаційної бакалаврської роботи відбувається прилюдно на засіданні екзаменаційної комісії.

8.1. Порядок проведення захисту

Захист розпочинається з доповіді здобувача вищої освіти. Тривалість доповіді - до 10 хвилин.

У доповіді здобувач повинен:

- обґрунтувати актуальність теми;
- сформулювати мету та завдання дослідження;
- представити результати аналізу діяльності базового підприємства;
- стисло охарактеризувати запропоновані заходи;
- обґрунтувати їх економічну доцільність.

Для наочності здобувач готує демонстраційні матеріали (презентацію або інші візуальні матеріали), які ілюструють основні положення роботи.

Після доповіді члени екзаменаційної комісії ставлять запитання щодо змісту роботи. Відповіді мають бути чіткими, аргументованими та лаконічними.

Після обговорення оголошуються відгук наукового керівника та рецензія. За наявності зауважень здобувач має надати обґрунтовані пояснення.

Процедура захисту протоколюється секретарем екзаменаційної комісії.

8.2. Присвоєння кваліфікації

За результатами успішного захисту екзаменаційна комісія приймає рішення про присвоєння здобувачу освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 073 Менеджмент (D3 Менеджмент) та видачу диплома встановленого зразка.

8.3. Повторний захист

Здобувач, який отримав незадовільну оцінку, відраховується з університету з видачею академічної довідки встановленого зразка.

Повторний захист кваліфікаційної роботи допускається протягом трьох років за заявою здобувача та за рішенням університету. У разі необхідності тема може бути змінена або матеріали роботи суттєво доопрацьовані.

Якщо захист не відбувся з поважних причин, підтверджених документально, ректор може подовжити термін навчання до наступного періоду роботи екзаменаційної комісії, але не більше ніж на один рік.

8.4. Документування результатів

Усі засідання екзаменаційної комісії протоколюються. Після завершення роботи комісія складає звіт про результати атестації, який розглядається відповідно до внутрішніх нормативних процедур закладу вищої освіти.

Захищені кваліфікаційні роботи передаються до репозитарію ДУЕТ відповідно до встановленого порядку.

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИКОНАННЯ І ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Оцінювання кваліфікаційної бакалаврської роботи здійснюється екзаменаційною комісією на підставі аналізу змісту роботи, рівня її практичної спрямованості та результатів публічного захисту.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням:

- якості теоретичного обґрунтування теми дослідження;
- повноти та глибини аналітичного опрацювання матеріалів базового підприємства;
- обґрунтованості та реалістичності запропонованих заходів;
- рівня економічних розрахунків і оцінки ефективності;
- логічності структури роботи та дотримання вимог до оформлення;
- рівня самостійності виконання;
- якості доповіді під час захисту;
- здатності аргументовано відповідати на запитання членів екзаменаційної комісії.

6.1. Оцінювання змісту роботи

При оцінюванні змісту кваліфікаційної роботи враховується:

- актуальність обраної теми;
- глибина теоретико-методичного аналізу;
- наявність критичного огляду наукових джерел;
- використання сучасних методів аналізу;
- наявність обґрунтованих висновків;
- практична цінність отриманих результатів.

6.2. Оцінювання захисту

Під час публічного захисту оцінюється:

- чіткість і логічність доповіді;
- відповідність виступу змісту роботи;
- рівень володіння матеріалом;
- здатність аргументовано відповідати на запитання;
- якість демонстраційних матеріалів.

6.3. Формування підсумкової оцінки

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS відповідно до чинного Положення про порядок оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти Університету

(https://www.duet.edu.ua/uploads/normbase/270/pol_ocin.pdf) та фіксується у відомості успішності здобувачів.

Підсумкова оцінка враховує:

- результати оцінювання змісту кваліфікаційної роботи;
- результати публічного захисту;
- висновки наукового керівника та рецензента.

Рішення про підсумкову оцінку приймається екзаменаційною комісією колегіально та фіксується у протоколі засідання.

Оцінювання результатів виконання та захисту кваліфікаційної роботи

Критерії	Нормативне значення, балів
1. Оцінювання змістовних аспектів кваліфікаційної роботи	
1.1. <i>Загальний рівень розкриття теми</i> (відповідність виконаної роботи затвердженому завданню, повнота та рівень розв'язання завдань дослідження, досягнення поставленої мети)	0-10
1.2. <i>Теоретична цінність отриманих результатів</i> (глибина, всебічність і повнота викладення теоретичного матеріалу, відображення дискусійних питань, загальний рівень опрацювання джерел, рівень узагальнення існуючих теоретичних підходів, методів і методик, обґрунтованість висновків щодо узагальнення теоретичних положень теми)	0- 15
1.3. <i>Практична цінність отриманих результатів</i> (використання сучасних та оригінальних методів дослідження, наявність елементів наукової новизни, рівень вірогідності і надійності аналітичного обґрунтування, глибина аналітично-діагностичного вивчення стану прояву проблеми, відсутність помилок у розрахунках, актуальність зібраних і проаналізованих даних, обґрунтованість висновків щодо фактичного стану та перспектив розвитку проблеми, що досліджується)	0-20
1.4. <i>Наявність логічної послідовності й наукового стилю викладу матеріалу дослідження</i> (володіння студентом літературною мовою і професійною термінологією, вміння логічно, аргументовано викладати результати досліджень і розробок, вдало використовувати графічний матеріал)	0-10
2. Оцінювання організаційних аспектів кваліфікаційної роботи	
2.1. Дотримання графіка виконання кваліфікаційної роботи	0-5
2.2. Відповідність роботи вимогам щодо її оформлення	0-5
2.3. Наявність підтвердження апробації результатів дослідження	0-5
Усього за критеріями змістовності і оформлення	Мах 70 балів
2. Захист кваліфікаційної роботи	
3.1. <i>Презентація роботи</i> (якість викладення змісту кваліфікаційної роботи в доповіді, стиль викладення, мовна /грамотність, якість графічного матеріалу)	0-10
3.2. <i>Відповіді на поставлені запитання, вміння вести наукову дискусію</i> (вміння стисло, змістовно, переконливо, аргументовано відповідати на поставлені запитання, а також на зауваження керівника та рецензента)	0-20
Усього за критеріями захисту кваліфікаційної роботи	0-30 балів
Загальна кількість балів	Мах 100 балів

10. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ПРИ ПІДГОТОВЦІ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Підготовка та захист кваліфікаційної бакалаврської роботи здійснюються з обов'язковим дотриманням принципів академічної доброчесності, що є невід'ємною складовою забезпечення якості вищої освіти та професійної етики майбутнього фахівця.

Академічна доброчесність передбачає:

- самостійне виконання здобувачем кваліфікаційної роботи;
- використання достовірної та перевіреної інформації;
- об'єктивне подання результатів дослідження;
- належне оформлення посилань на використані джерела;
- дотримання авторських прав.

У процесі підготовки кваліфікаційної роботи здобувач зобов'язаний коректно посилатися на нормативно-правові акти, наукові публікації, статистичні матеріали, аналітичні звіти, інформацію з відкритих джерел та інші матеріали, використані під час виконання дослідження.

До порушень академічної доброчесності належать:

- академічний плагіат і самоплагіат;
- представлення результатів чужої роботи як власних;
- фабрикація або фальсифікація даних;
- використання раніше підготовлених матеріалів без належного доопрацювання та посилання;
- несанкціоноване використання інформації з обмеженим доступом;
- інші види недоброчесної поведінки, визначені законодавством України та внутрішніми нормативними актами Університету.

Кваліфікаційна робота підлягає перевірці на наявність текстових запозичень із використанням відповідних програмних засобів. Рівень текстових збігів повинен відповідати встановленим в Університеті нормативам.

У разі встановлення фактів порушення принципів академічної доброчесності робота може бути:

- повернена на доопрацювання;
- не допущена до захисту;
- знята із захисту за рішенням екзаменаційної комісії.

Оцінювання кваліфікаційної роботи здійснюється з урахуванням вимог Положення про академічну доброчесність у Державному університеті економіки і технологій

https://www.duet.edu.ua/uploads/normbase/243/pol_AD.pdf

**Орієнтовна тематика кваліфікаційних робіт бакалавра за спеціальністю
073 Менеджмент (D3 Менеджмент)**

1. Формування системи операційної стійкості підприємства в умовах кризових трансформацій.
2. Антикризове управління підприємством в умовах ринкової турбулентності.
3. Управління підприємством в умовах стратегічної невизначеності.
4. Механізми адаптації бізнес-моделі підприємства до змін зовнішнього середовища.
5. Управління ризиками в системі стратегічного розвитку підприємства.
6. Управління інноваційним потенціалом підприємства в умовах цифрової трансформації.
7. Розробка та реалізація стратегії розвитку підприємства в конкурентному середовищі.
8. Формування конкурентних переваг підприємства на основі управління ключовими компетенціями.
9. Роль управлінських рішень у забезпеченні довгострокової конкурентоспроможності підприємства.
10. Управління змінами в організації: інструменти та механізми реалізації.
11. Створення ефективного мотиваційного механізму управління персоналом підприємства.
12. Управління залученістю персоналу в умовах гібридної моделі роботи.
13. Формування корпоративної культури як чинника стратегічного розвитку підприємства.
14. Управління кадровим потенціалом підприємства в умовах демографічних викликів.
15. Використання сучасних методів оцінювання персоналу в системі управління підприємством.
16. Управління бізнес-процесами підприємства на основі процесного підходу.
17. Оптимізація організаційної структури підприємства в умовах трансформації бізнесу.
18. Підвищення ефективності операційної діяльності підприємства.
19. Управління якістю управлінських рішень на підприємстві.
20. Управління ліквідністю підприємства як складова забезпечення його фінансової стійкості в умовах нестабільного ринку.
21. Стратегічні підходи до формування капіталу підприємства в умовах розвитку.
22. Управління фінансовими ресурсами підприємства в умовах ризику та невизначеності.
23. Нематеріальна мотивація як чинник розвитку корпоративної культури організації.

24. Створення ефективного мотиваційного механізму управління персоналом на підприємстві
25. Формування адаптивної системи стратегічного управління підприємством.
26. Розробка проєкту зміцнення ринкових позицій підприємства
27. Конкурентні переваги підприємства та обґрунтування проєкту їх розвитку.
28. Формування системи професійного відбору персоналу в умовах трансформації ринку праці.
29. Використання сучасних інструментів контролю в управлінні підприємством.
30. Оптимізація місії та цілей страхової компанії на основі аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища
31. Інвестиції в людський капітал як засіб посилення конкурентоспроможності підприємства в умовах ризику
32. Креативний менеджмент як інструмент формування конкурентних переваг підприємства.
33. Управління креативними командами в умовах цифрової трансформації.
34. Розвиток інноваційної культури підприємства як чинник стратегічного зростання.
35. Дизайн-мислення в системі управління інноваційними процесами підприємства.
36. Управління проєктною діяльністю підприємства в умовах нестабільного середовища.
37. Корпоративна культура як інструмент стратегічного розвитку підприємства.
38. Управління організаційною адаптивністю підприємства в умовах ринкової турбулентності.
39. Стратегічне управління витратами підприємства в умовах конкурентного середовища.
40. Формування ефективної моделі управління збутом підприємства.
41. Адаптація цінової політики підприємства до змін зовнішнього середовища.
42. Стратегічна диверсифікація підприємства в умовах кризових трансформацій.
43. Диверсифікація бізнесу як чинник підвищення стійкості підприємства.
44. Забезпечення фінансової стійкості підприємства в системі стратегічного управління.
45. Формування кадрового потенціалу підприємства як інструмент забезпечення його конкурентоспроможності.
46. Страховий менеджмент в умовах турбулентності зовнішнього економічного середовища
47. Впровадження Agile-методологій у процес управління проєктами ІТ-компанії в умовах невизначеності (це для оновлення)

48. Оцінка ефективності діяльності компаній в умовах зміни технологічної парадигми
49. Стратегічне управління позиціонуванням міжнародної корпорації
50. Стратегічне управління розвитком міжнародних технологічних корпорацій
51. Регуляторні механізми управління сталістю продукції в сегменті B2B
Розвиток консалтингового менеджменту в умовах інтеграції генеративного ШІ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ**

ННІ/факультет	<i>ННІ економіки та бізнес-освіти</i>
Кафедра	<i>Управління бізнесом</i>
Спеціальність	<i>073 Менеджмент/D3 Менеджмент</i>
Форма навчання	<i>денна/заочна</i>

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

— _____
(прізвище, ім'я, по батькові здобувача)

на тему _____
_____ (повна назва теми)

за матеріалами _____
_____ (повна назва бази дослідження)

науковий керівник _____
_____ (наук. ступінь, вчене звання) _____ (підпис) _____ (прізвище, ініціали)

Робота допущена до захисту в ЕК

Протокол засідання кафедри

від _____ р. № _____

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Наук. ступінь, вчене звання

Ініціали, прізвище

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ**

ННІ/факультет	<i>ННІ економіки та бізнес-освіти</i>
Кафедра	<i>Управління бізнесом</i>
Спеціальність	<i>073 Менеджмент/D3 Менеджмент</i>
Форма навчання	<i>денна/заочна</i>

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри _____
 (підпис) (Прізвище, ініціали)
 «____» _____ 20__ року

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ БАКАЛАВРСЬКУ РОБОТУ**

1. Тема роботи «_____»

Керівник роботи

затверджені наказом закладу вищої освіти від «____» _____ 20__ р. № _____

2. Строк подання здобувачем роботи до «____» _____ 20__ р.

3. Зміст кваліфікаційної роботи, об'єкт, предмет та мета дослідження:

Розділ 1.

Розділ 2.

Розділ 3.

Об'єкт дослідження:

Предмет дослідження:

Мета кваліфікаційної роботи:

5. Дата видачі завдання «____» _____ 20__ р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Відмітка керівника про виконання етапів (дата, підпис)
1	Складання плану роботи та подання його на затвердження керівнику		
2	Підготовка розділу 1		
3	Підготовка розділу 2		
4	Підготовка розділу 3		
5	Підготовка вступу та висновків		
6	Надання електронного варіанту роботи для перевірки на плагіат		
4	Доопрацювання роботи після перевірки на плагіат (у разі необхідності)		
5	Отримання відгуку від наукового керівника та зовнішньої рецензії		
6	Подання кваліфікаційної роботи на перегляд завідувачу кафедри		
7	Реєстрація завершеної кваліфікаційної роботи		
8	Попередній захист кваліфікаційної роботи на кафедрі		
9	Підготовка до захисту в ЕК		

Завдання підготував науковий керівник

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Завдання одержав

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ (приклад)

Іванов А.А. Значення управління ліквідністю та платоспроможністю для забезпечення фінансової стійкості підприємства в умовах економічної нестабільності. – Рукопис.

Кваліфікаційна бакалаврська робота за спеціальністю 073 Менеджмент. Державний університет економіки і технологій. Кривий Ріг, 2025.

Кваліфікаційна робота присвячена вивченню питання ефективного управління ліквідністю та платоспроможністю в системі фінансової стійкості підприємства, зокрема в умовах економічної нестабільності. Об'єктом дослідження виступає ПрАТ «СК «ПЗУ Україна», як один із лідерів на ринку страхових послуг в Україні.

В роботі систематизовано теоретичні підходи до трактування сутності ліквідності та платоспроможності, проаналізовано нормативно-правове регулювання страхової діяльності у цій сфері, а також окреслено міжнародний досвід забезпечення фінансової стабільності страхових компаній.

Проаналізовано організаційно-економічну характеристику діяльності ПрАТ «СК «ПЗУ Україна», оцінено структуру страхового портфеля, динаміку ключових фінансових показників, рівень ліквідності балансу, а також відповідність компанії нормативам платоспроможності відповідно до чинного законодавства.

На основі виявлених проблем запропоновано комплекс практичних заходів щодо покращення ліквідності та платоспроможності компанії, включаючи емісію акцій, оптимізацію структури активів, використання динамічного ALM (Asset and Liability Management) та врахування змін ринку обов'язкового автостраховання. Розроблено прогностичні фінансові показники, що свідчать про підвищення рівня ліквідності досліджуваного страховика.

Ключові слова: фінансова стійкість, ліквідність, платоспроможність, страхова компанія, страхові резерви, власний капітал, нормативи, прогнозування, емісія, управління активами.

ЗМІСТ (приклад)

стор.

ВСТУП**РОЗДІЛ 1 Теоретико-методичні засади управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства для забезпечення фінансової стійкості в умовах економічної нестабільності**

- 1.1. Економічна сутність ліквідності та платоспроможності підприємства
- 1.2. Методика аналізу ліквідності та платоспроможності підприємства
- 1.3. Нормативно-правове регулювання ліквідності та платоспроможності страхових компаній

Висновки до розділу 1**РОЗДІЛ 2 Оцінка ліквідності та платоспроможності ПрАТ «СК «ПЗУ Україна»**

- 2.1. Організаційно-економічна характеристика ПрАТ «СК «ПЗУ Україна»
- 2.2. Аналіз ліквідності ПрАТ «СК «ПЗУ Україна» в умовах економічної нестабільності
- 2.3. Аналіз платоспроможності ПрАТ «СК «ПЗУ Україна» в умовах підвищених фінансових ризиків

Висновки до розділу 2**РОЗДІЛ 3 Шляхи підвищення ліквідності та платоспроможності ПрАТ «СК «ПЗУ Україна»**

- 3.1. Адаптація світового досвіду управління ліквідністю та платоспроможністю до діяльності страхових компаній в Україні
- 3.2. Рекомендації щодо покращення ліквідності та платоспроможності ПрАТ «СК «ПЗУ Україна»

Висновки до розділу 3**ВИСНОВКИ****СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ****ДОДАТКИ**

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ (приклад)

InsurTech – страхові технології

ДМС – добровільне медичне страхування

ОСЦПВ – обов’язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів

ДСЦПВ – Добровільне страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів

ESG (Environmental – екологічні, Social – соціальні, Governance – управлінські чинники) – концепція відповідального управління, що враховує вплив діяльності компанії на довкілля, суспільство та якість корпоративного управління.

ВСТУП (приклад)

В умовах посилення економічної турбулентності, зростання невизначеності та високої динаміки зовнішнього середовища, ефективність стратегічного управління стає ключовим чинником конкурентоспроможності страхової компанії. Особливу роль у цьому процесі відіграють чітко сформульовані місія та цілі, які визначають стратегічні орієнтири компанії та забезпечують її адаптивність до змін ринкової кон'юнктури.

Сучасний страховий ринок України функціонує в умовах впливу ряду кризових явищ, включаючи війну, макроекономічну нестабільність, зміну регуляторних вимог, трансформацію споживчих уподобань та цифровізацію. Це вимагає від страхових компаній переосмислення своєї ролі, перегляду стратегічних орієнтирів і оновлення місії та цілей відповідно до змін зовнішнього і внутрішнього середовища.

Місія є філософським та управлінським ядром організації, відображаючи її призначення, систему цінностей і довгострокові наміри. Цілі ж - це конкретні орієнтири, досягнення яких забезпечує реалізацію місії та загальної стратегії. Їх правильне формулювання сприяє підвищенню ефективності менеджменту, зміцненню ринкових позицій компанії та досягненню стійкості в умовах нестабільності.

Питання формування місії, цілей та стратегічного управління в контексті страхової діяльності досліджували як вітчизняні, так і зарубіжні науковці. Серед українських авторів значний внесок зробили В.М. Фурман, А.Є. Фоменко, А.Г. Загородній, О.А. Сидоров, З.Є. Шершньова, А.М. Поддєрьогін. З іноземних дослідників варто виокремити J. Edwards, D. Ketchen, T. McDonald, Kelly Donahue Piro, які акцентували увагу на стратегічному плануванні страхових компаній та ролі місії в побудові конкурентної стратегії.

Однак, попри наявність численних праць, все ще залишається

недостатньо дослідженим питання трансформації місії та цілей страхової компанії в умовах глибокої невизначеності та структурних змін на ринку, що й обумовлює актуальність даної роботи.

Метою роботи є розробка рекомендацій щодо оптимізації місії та цілей страхової компанії ПрАТ «УПСК» на основі аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища її функціонування.

Для досягнення поставленої мети в роботі необхідним є вирішення таких завдань:

- розкрити сутність місії, цілей і стратегічного управління страховою компанією;

- проаналізувати підходи до оцінки внутрішнього та зовнішнього середовища;

- охарактеризувати діяльність ПрАТ «УПСК»;

- здійснити комплексний аналіз факторів зовнішнього та внутрішнього впливу на діяльність компанії;

- визначити стратегічні виклики та точки росту компанії;

- сформулювати оновлену місію та цілі ПрАТ «УПСК» з урахуванням міжнародної практики;

- розробити стратегічні напрями розвитку страхової компанії відповідно до актуалізованих орієнтирів.

Об'єктом дослідження є діяльність страхової компанії в контексті стратегічного управління.

Предметом дослідження є місія, цілі та процес їх оптимізації на основі аналізу внутрішнього і зовнішнього середовища страховика.

Інформаційною базою дослідження є нормативно-правові акти України у сфері страхування, фінансова та управлінська звітність ПрАТ «УПСК», аналітичні матеріали про стан та перспективи розвитку страхового ринку, дані офіційних сайтів, публікації у наукових виданнях, підручники, навчальні посібники, а також ресурси мережі інтернет.

У процесі дослідження застосовано загальнонаукові та спеціальні

методи: логічний аналіз, індукцію та дедукцію, системний підхід, фінансовий аналіз, SWOT- і PEST-аналіз, експертні оцінки, метод порівняльного аналізу.

Особистий внесок автора полягає у розробці та обґрунтуванні стратегічних рекомендацій щодо трансформації місії, візії та цілей ПрАТ «УПСК» з урахуванням динаміки зовнішнього середовища, сучасних викликів ринку та міжнародного досвіду ведення страхового бізнесу. Сформовано оновлені стратегічні орієнтири компанії та здійснено прогнозування їх впливу на ключові показники ефективності, що дозволяє обґрунтувати напрямки її сталого розвитку та зміцнення конкурентоспроможності.

Для підготовки та оформлення роботи використовувалися комп'ютерна техніка та програмне забезпечення: Windows 11, Microsoft Word, Microsoft Excel.

ЗАЯВА

Я, _____,
засвідчую, що кваліфікаційна бакалаврська робота на тему:

«_____»
_____»

написана мною самостійно. Робота містить результати власних досліджень.
Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на
відповідне джерело.

(дата)

(Ініціали, ПРІЗВИЩЕ)

Декларація
про дотримання академічної доброчесності під час написання
кваліфікаційної бакалаврської роботи здобувачем вищої освіти
Державного університету економіки і технологій

Я, _____, здобувач(ка) 4 курсу, групи _____
_____ Державного університету економіки і технологій
розумію і підтримую політику закладу із академічної доброчесності. Я не
надавав (ла) і не одержував (ла) заборонену допомогу під час підготовки цієї
роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають
посилання на відповідне джерело. _____

(дата)

(Ініціали, ПРІЗВИЩЕ)

ВІДГУК
на кваліфікаційну роботу здобувача освітнього ступеня «Бакалавр»
Державного університету економіки і технологій

Здобувач: _____

Тема роботи: _____

Обсяг роботи: _____ стор., _____ табл., _____ рис., _____ літ. джерел

Ступінь розкриття теорії дослідження: _____

Оцінка самостійності та творчості при розкритті теми: _____

Оцінка наукової новизни, пропозицій та їх практичне значення: _____

Недоліки роботи: _____

Загальні висновки: _____

Науковий керівник _____

(підпис)

_____ (посада, ініціали, прізвище)

(дата)

РЕЦЕНЗІЯ

**на кваліфікаційну роботу здобувача освітнього ступеня «Бакалавр»
Державного університету економіки і технологій**

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача)

На тему: _____

1. Актуальність і практичне значення роботи: _____

2. Позитивні сторони у роботі, які бажає підкреслити рецензент: _____

3. Недоліки або дискусійні питання у роботі: _____

4. Оцінка якості запропонованих здобувачем заходів і пропозицій, їх практична цінність: _____

5. Загальний висновок рецензента (рекомендувати чи не рекомендувати): _____

Рецензент: _____

(підпис)

(Прізвище, ініціали)

(посада)

Дата

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ**

**ОЦІНЮВАЛЬНИЙ ЛИСТ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
здобувача освітнього ступеня «Бакалавр» спец. 073 Менеджмент/ D3 Менеджмент**

(Прізвище, ім'я, по батькові)

Критерії	Нормативне значення, балів	Оцінка кваліфікаційної роботи за критеріями
1. Оцінювання змістовних аспектів кваліфікаційної роботи		
1.1. <i>Загальний рівень розкриття теми</i> (відповідність виконаної роботи затвердженому завданню, повнота та рівень розв'язання завдань дослідження, досягнення поставленої мети)	0-10	
1.2. <i>Теоретична цінність отриманих результатів</i> (глибина, всебічність і повнота викладення теоретичного матеріалу, відображення дискусійних питань, загальний рівень опрацювання джерел, рівень узагальнення існуючих теоретичних підходів, методів і методик, обґрунтованість висновків щодо узагальнення теоретичних положень теми)	0- 15	
1.3. <i>Практична цінність отриманих результатів</i> (використання сучасних та оригінальних методів дослідження, наявність елементів наукової новизни, рівень вірогідності і надійності аналітичного обґрунтування, глибина аналітично-діагностичного вивчення стану прояву проблеми, відсутність помилок у розрахунках, актуальність зібраних і проаналізованих даних, обґрунтованість висновків щодо фактичного стану та перспектив розвитку проблеми, що досліджується)	0-20	
1.4. <i>Наявність логічної послідовності й наукового стилю викладу матеріалу дослідження</i> (володіння студентом літературною мовою і професійною термінологією, вміння логічно, аргументовано викладати результати досліджень і розробок, вдало використовувати графічний матеріал)	0-10	
2. Оцінювання організаційних аспектів кваліфікаційної роботи		
2.1. Дотримання графіка виконання кваліфікаційної роботи	0-5	
2.2. Відповідність роботи вимогам щодо її оформлення	0-5	
2.3. Наявність підтвердження апробації результатів дослідження	0-5	
Усього за критеріями змістовності і оформлення	Max 70 балів	
3. Захист кваліфікаційної роботи		
3.1. <i>Презентація роботи</i> (якість викладення змісту кваліфікаційної роботи в доповіді, стиль викладення, мовна /грамотність, якість графічного матеріалу)	0-10	
3.2. <i>Відповіді на поставлені запитання, вміння вести наукову дискусію</i> (вміння стисло, змістовно, переконливо, аргументовано відповідати на поставлені запитання, а також на зауваження керівника та рецензента)	0-20	
Усього за критеріями захисту кваліфікаційної роботи	0-30 балів	
Загальна кількість балів	Max 100 балів	

Голова комісії _____

ПІБ, наук.ступінь, вчене звання

Заст. голови комісії _____

ПІБ, наук.ступінь, вчене звання

Член комісії _____

ПІБ, наук.ступінь, вчене звання

Член комісії _____

ПІБ, наук.ступінь, вчене звання

Супровідний лист передачі кваліфікаційної роботи до репозитарію

ДУЕТ (приклад)

Author / Автор	Куріченко Д.Ю.
Title / Назва	Оптимізація місії та цілей страхової компанії на основі аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища
Date of Issue / Дата видання	2025
Publisher / Видавець	Державний університет економіки і технологій
Citation / Цитування	Куріченко Д.Ю. Оптимізація місії та цілей страхової компанії на основі аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища: робота на здобуття кваліфікаційного ступеня бакалавра: спец. 073 Менеджмент / наук. кер. Т.О. Петрішина. Кривий Ріг: Державний університет економіки і технологій, 2025. 102 с.
Subject Keywords / Ключові слова	місія, стратегія, цілі, страхова компанія, стратегічне управління, SWOT-аналіз, PESTEL, внутрішнє середовище, ESG, стратегічні орієнтири.
Abstract / Анотація	<p>Кваліфікаційна робота бакалавра присвячена теоретичним та прикладним аспектам стратегічного управління страховою компанією в умовах ринкової нестабільності. Розглянуто сутність місії, цілей і стратегічного позиціонування, а також сучасні підходи до аналізу внутрішнього й зовнішнього середовища, зокрема PESTEL, модель п'яти сил Портера, SWOT, VRIO, бенчмаркінг тощо.</p> <p>Проаналізовано діяльність ПрАТ «УПСК» з урахуванням впливу воєнних, економічних, соціальних і регуляторних чинників. Досліджено її стратегічні ресурси, організаційну структуру, страховий портфель, фінансову ефективність та рівень цифрової зрілості.</p> <p>Запропоновано оновлену місію, візію та стратегічні цілі компанії з урахуванням міжнародного досвіду, принципів ESG і потреб цифрової трансформації.</p> <p>Розроблено стратегічні напрями розвитку та здійснено прогнозування результативності за ключовими показниками. Отримані результати мають практичну цінність для адаптації страхових компаній до сучасних викликів</p>